

Н.О. Будна, Т.В. Гладюк, О.Т. Писарчук

Я У СВІТІ

Зошит

3 клас

До підручника Бібік Н.М.

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією
з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 3(075.2)
ББК 60я71
Б 90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Г.Я. Жирська
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Н.Я. Походжай

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією
з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист ІТЗО від 10.10.2014 р. № 14.1/12-Г-1643)*

Будна Н.О.

Б 90 Я у світі : зошит : 3 кл. : до підручника Бібік Н.М.
/ Н.О. Будна, Т.В. Гладюк, О.Т. Писарчук. — Тернопіль :
Навчальна книга — Богдан, 2017. — 48 с.

ISBN 978-966-10-4939-9

Зошит містить матеріал, який відповідає оновленій навчальній програмі МОН України, Державному стандартові початкової загальної освіти та доповнює підручник “Я у світі. 3 клас” (авт. Бібік Н.М.).

Ретельно підібраний матеріал допоможе вчителю організувати пізнавальну діяльність учнів, підвищити їх інтелектуально-емоційну активність, сприятиме самостійному опрацюванню інформації школярами та практичному, творчому застосуванню набутих знань.

Для учнів 3-го класу.

УДК 3(075.2)
ББК 60я71

УВАГА!

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

Технічна підтримка: (0352) 52-91-05, 067-352-09-89;
admin@bohdan-digital.com

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ЛЮДИНА — ЧАСТИНА ПРИРОДИ І СУСПІЛЬСТВА

1. Допиши речення.

Людина, як і тварини, — частина _____.

Для життя людині від природи потрібні _____,

_____, _____, _____, _____.

Людина відрізняється від тварин тим, що вона може

_____, _____, _____.

Об'єднання людей, які взаємодіють між собою і залежать одне від одного, — це _____.

2. Що визначає людину як частину природи, а що — як частину суспільства? З'єднай стрілками.

дихання ►

живлення ►

здатність мислити ►

здатність розмовляти ►

людина як частина природи

людина як частина суспільства

◄ здатність співчувати і мріяти

◄ здатність творити і працювати

◄ ріст і розвиток

◄ розмноження

3. Чого не зміг навчитися казковий герой письменника Р. Кіплінга — Мауглі у вовчій зграї? Познач.

- полювати на здобич
- захищатися від ворогів
- гратися з вовченятами
- працювати
- розмовляти і розуміти мову людей

ВЧИМОСЯ ВЧИТИСЯ

1. Познач (+) правила, які допомагають краще вчитися.

◆ Вчитися треба...

- в добре освітленій і провітреній кімнаті;
- в непровітреній кімнаті зі слабким освітленням.

◆ Виконувати домашні завдання слід...

- відразу після шкільних занять;
- відразу після відпочинку і прогулянки.

◆ Спочатку слід виконувати...

- легкі завдання;
- важкі завдання.

◆ Під час виконання домашніх завдань...

- треба робити рухливі перерви;
- не треба робити перерв.

2. Познач правила, які тренують пам'ять.

- вивчення віршів
- вивчення іноземних мов
- гра у шахи
- гра у футбол
- розгадування ребусів, шарад і кросвордів

3. Розглянь малюнки. Відшукай шість відмінностей. Зроби висновок, наскільки ти уважний.

ЩО ТАКЕ ЛЮДСЬКЕ «Я». ЯКИМ БУТИ?

1. Зеленим кольором зафарбуй ознаки, які характеризують зовнішність людини, а червоним — її характер.

☐ колір очей, волосся, шкіри	☐ доброта
☐ довжина волосся	☐ старанність
☐ маса тіла	☐ охайність
☐ зріст	☐ ввічливість

2. Познач, які риси характеру ти хотів би виховати в собі.

☐ доброзичливість	☐ справедливість
☐ нерішучість	☐ рішучість
☐ сміливість	☐ боягузтво
☐ чесність	☐ байдужість
☐ зневага	☐ охайність
☐ неохайність	☐ ввічливість

3. З'єднай стрілками частини прислів'їв. Поясни їх зміст.

Страху немає там,

ніж солодка брехня.

Краще гірка правда, —

більше роби.

Менше обіцяй —

де його не бояться.

4. Що треба робити, щоб стати хорошою людиною? Познач.

- наслідувати поведінку усіх своїх друзів
- виконувати правила поведінки в школі, вдома, в громадських місцях
- прислухатися до порад друзів
- враховувати поради батьків і вчителів, виконувати їхні вимоги
- постійно аналізувати свої вчинки
- не завдавати шкоди іншим людям

ЯК ДОСЯГТИ УСПІХУ. ХОЧЕШ БУТИ ЩАСЛИВИМ, НЕ БУДЬ ЛІНИВИМ

1. Прочитай вірш. Поміркуй, що є запорукою успіху в житті.

Жодного дня — без роботи,
порожнього — жодного дня!
Сонце встає супроти
спання.
Жодного слова — на потім!
Жодного слова — зі зла!
Сонце трудиться в поті
чола.

Петро Осадчук

2. Завдяки яким якостям можна досягти успіху? Підкресли відповідні слова.

Старанність, лень, бажання, зосередженість, завзяття, допитливість, байдужість, уміння, наполегливість, вихованість, впевненість.

3. Встав пропущені слова.

Тож ніколи не _____,
а _____ і _____.
Наполегливо навчайся,
бути першим _____.

Надія Красоткіна

Слова для довідки: намагайся, учися, лінуйся, тренуйся.

4. Робота в парах. Разом із сусідом по парті вибери поради, які допоможуть досягти успіху.

- Завжди стеж за своїм зовнішнім виглядом.
- Частіше відкладай справи на потім.
- Вчись уважно слухати.
- Ніколи не перебивай співрозмовника.
- Говори те, що може образити твого співрозмовника.

СІМ'Я. РОДОВІДНЕ ДЕРЕВО

1. Встав пропущені слова.

Група близьких родичів — це _____.

У моєї сім'ї _____ осіб.

2. Склади своє родовідне дерево.

Я

Тато

Мама

Дідусь

Бабуся

Дідусь

Бабуся

3. Хто шанобливо ставиться до старших, познач синім олівцем, а хто ні — червоним.

- Наталочка ввічливо звертається до бабусі: «Бабусечко, дорогесенька, будь ласка...».
- Івасик дозволяє собі покрикувати: «Гей, бабо, швидше подай-но мені портфель».
- Івасик не знає, як звать його бабусю.
- Наталочка допомагає бабусі прибирати у кімнаті.
- Наталочка завжди слухає бабусю.
- Івасик не звертає уваги на бабусині зауваження.
- Бабуся прибирає в Івасиковій кімнаті, складає його речі.

ОБОВ'ЯЗКИ В СІМ'Ї

1. Познач, які обов'язки ти виконуєш в своїй сім'ї.

- допомагаю прибирати у кімнаті
- постійно граюсь
- мию посуд, доглядаю за кімнатними рослинами
- допомагаю доглядати за молодшими братиками і сестричками
- ходжу в магазин по хліб
- виношу сміття
- старанно вчуся
- розкидаю іграшки і книжки
- піклуюся про домашніх тварин
- чищу брудне взуття

2. З'єднай стрілками частини прислів'їв. Поясни їх зміст.

Добрі діти — батькам
вінець,

де усі єдині.

Добре в тій родині,

а злі діти — батькам
кінець.

3. Запиши, якими справами ти любиш займатися зі своїми рідними.

СІМЕЙНИЙ КАЛЕНДАР

1. З'єднай стрілками частини прислів'їв. Поясни їх зміст.

Все купиш,

нема щастя на землі.

Без сім'ї

де гуртом сіється і жнеться.

Добре в тій сім'ї
живеться,

лише тата й мами — ні.

2. Запиши у сімейний календар дні народження своїх рідних — тата, мами, бабусь, дідусів, братиків і сестричок.

Сімейний календар

_____ день народження тата
_____ день народження мами
_____ день народження бабусь
_____ день народження дідусів
_____ дні народження інших рідних

3. Для чого, на твою думку, дитині потрібна сім'я. Познач.

- щоб дарувати любов своїм рідним, піклуватися про них, допомагати
- щоб не було сумно жити
- щоб хтось готував їжу, прибирав, доглядав
- щоб отримувати подарунки від рідних
- щоб переймати звичаї родини
- щоб переймати досвід батьків

ШКОЛА. ПРОЕКТ «ІСТОРІЯ МОЄЇ ШКОЛИ»

1. З'єднай частини прислів'їв. Поясни їх зміст.

Знання людині —

а незнання смішить.

Знання красить,

що крила пташині.

2. Відгадай загадку. Запиши слово-відгадку.

Дає здоров'я — спорт.

Вагу — солодкий торт.

Мед — працюючі бджоли.

Знання глибокі — _____.

Ігор Січовик

3. Продовж речення.

Моя школа називається — _____

Вона розташована на вулиці _____

Школу було відкрито у _____ році

Вона існує вже _____ років

Перший директор школи — _____

Зараз директором школи є _____

У школі колись навчалось _____ учнів

Кількість учнів сьогодні — _____

У школі працює _____ вчителів

Моя вчителька — _____

Я люблю свою школу за те, що _____

ОСНОВНІ ПРАВИЛА ШКОЛЯРА. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

1. Допиши речення.

Вміння поводитися відповідно до прийнятих правил — це _____.

2. Яких правил ти дотримуєшся, а яких — ні? Познач відповідно синім або червоним олівцями.

- Вітаюся в школі з усіма дорослими.
- Сміття викидаю у спеціальну корзину.
- Бережно ставлюся до шкільного майна.
- У школі не галасую і голосно не сміюсь.
- Не штовхаюсь і не бігаю по коридорах.
- Піднімаю руку на уроці, коли хочу відповісти чи щось запитати у вчителя.
- Не кидаюся різними предметами не перервах.
- Не граюсь на сходах, на підвіконні, біля дверей.
- Не стрибаю по сходах і не з'їжджаю по перилах.
- Не вживаю образливих слів.
- Не кривджу однокласників і молодших від себе.
- Пропускаю в дверях старших, дівчат, менших.
- Не запізнююсь на уроки.
- На уроці уважно слухаю вчителя.
- Виконую усі вказівки вчителя.